

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
з дисципліни «Німеччина та Франція в системах міжнародних відносин»

рівень вищої освіти **другий (магістерський)**
галузь знань **29 «Міжнародні відносини»**
спеціальність **291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»**
освітня програма **«Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика»**
вид дисципліни **обов'язкова**
факультет **міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

Укладач:

Лиман Сергій Іванович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри туристичного бізнесу та країнознавства ХНУ імені В. Н. Каразіна

2. Навчальний контент:

Розділ 1. Вступ. Утворення германських королівств. Німецькі та французькі землі у довестфальську добу.

Тема 1. Вступ. Походження, міграції та війни стародавніх германців (до кінця IV ст.)

Предмет, мета і завдання курсу. Характеристика ключових термінів. Зовнішня політика Німеччини і Франції на різних етапах історії та їх вплив на системи міжнародних відносин. Походження германців та їх перші зіткнення з Римською республікою. Відносини стародавніх германців з Римською імперією та сусідами у I –II ст. Рух германських племен у III - IV ст. та його наслідки для Середземноморської підсистеми міжнародних відносин.

Тема 2. Утворення германських держав та їх зовнішня політика.

Причини і початок германських вторгнень на територію Римської імперії наприкінці IV-V ст. Военні походи вестготів. Зовнішня політика Вестготського королівства. Зовнішня політика Вандальського та Бургундських королівств. Боротьба германських племен та Римської імперії проти гунів. Падіння Західної Римської імперії та боротьба Одоакра проти остготів. Зовнішня політика Остготського королівства. Военні походи лангобардів. Лангобардське королівство у міжнародних відносинах. Зовнішня політика державних утворень англів, саксів, тюрингів, баварів.

Тема 3. Франкська держава Меровінгів і Каролінгів та міжнародні наслідки її розпаду.

Завоювання Хлодвігом Галлії та створення Франкського королівства. Дипломатія та війни Меровінгів. Зовнішня політика Франкської держави Каролінгів у VIII ст. Створення Імперії Карла Великого та його дипломатична діяльність. Причини та етапи розпаду Каролінгської імперії. Верденський договір 843 р. Постверденські королівства західних та східних франків у другій половині IX ст.

Тема 4. Зовнішня політика Німеччини і Франції у X-XIII ст.

Зовнішньополітична діяльність державних установ Німеччини та Франції в X-XIII ст. Боротьба Німеччини та Франції проти норманів і угорців. Утворення «Священної Римської імперії германської нації» та особливості італійської політики німецьких імператорів у X-XIII ст. Участь Франції та Німеччини у перших трьох хрестових походах. Міжнародні наслідки участі Франції та Німеччини у хрестових походах XIII ст. Агресія німецьких феодалів у слов'янських землях та Прибалтиці. «Дранг нах Остен». Нормандське завоювання Англії та етапи боротьби Франції й Англії у XI-XIII ст.

Тема 5. Франція та німецькі держави у міжнародних відносинах XIV-XV ст.

Дипломатія Франції у першій третині XIV ст. Причини Столітньої війни. Початок та перші етапи Столітньої війни. Міжнародні наслідки договорів у Бретіньї та Труа. Феномен Жанни д'Арк та закінчення Столітньої війни. Особливості дипломатії Людовика XI. Завершення політичного об'єднання Франції у другій половині XV ст. Ослаблення Німецької держави XIV ст. Міжнародні наслідки прийняття «Золотої булли» 1356 р. Союзи німецьких міст як міжнародні актори доби Середньовіччя. Політичний занепад Священної Римської імперії германської нації у XV ст. Міжнародні наслідки поразки Тевтонського ордену, гуситських воєн та утвердження династії Габсбургів.

Тема 6. Міждержавні відносини Франції та німецьких держав у Ранній Новий час (XVI- перша половина XVII ст.)

Зовнішньополітична діяльність державних установ Франції та німецьких держав у XVI – першій половині XVII ст. Франція та Священна Римська імперія германської нації у італійських війнах. Дипломатія Франциска I. Міжнародні наслідки Реформації у Німеччині. Зовнішня політика Карла V Габсбурга. Зовнішньополітичні наслідки Контрреформації у Німеччині та Громадянських (Релігійних) воєн у Франції. Передумови Тридцятилітньої війни. Активізація боротьби країн Габсбурзького блоку і Антигабсбурзької коаліції. Етапи та хід Тридцятилітньої війни : політичні інтереси Франції, німецьких католицьких і протестантських держав. Вступ Франції у Тридцятилітню війну та її завершення. Вестфальський мир 1648 р.

Розділ 2. Німеччина і Франція у Вестфальській, Віденській та Версальсько-Вашингтонській системі міжнародних відносин.

Тема 7. Франція та німецькі держави у Вестфальській системі міжнародних відносин (1648 – 1789 рр.).

Організація зовнішньополітичних відомств Франції та німецьких держав у другій половині XVII – першій половині XVIII ст. Боротьба Франції за гегемонію в Європі та світі за часів Людовика XIV. Причини посилення Пруссії. Пруссія як впливовий актор міжнародних відносин в Європі у другої половині XVII – першої половині XVIII ст. Міжнародні наслідки війни за Австрійську спадщину та Семирічної війни. Франція та німецькі держави у Війні за незалежність США. Участь Пруссії та Австрії у поділах Речі Посполитої.

Тема 8. Зовнішня політика Франції та німецьких держав у 1789 – 1815 рр.

Зовнішньополітичні інтереси французької буржуазії та початок Великої Французької революції. Дипломатія Франції й німецьких держав часів революції. Утворення Міністерства закордонних справ Франції. Війни революційної Франції. Перші антифранцузькі коаліції. Захоплення влади Наполеоном та характер Наполеонівських війн. Розгром та окупація Францією Пруссії. Німецькі землі в імперії Наполеона. Імперія Наполеона в 1812-1814 рр. Участь у Наполеонівських війнах німецьких держав. Остаточна поразка Наполеона під час «Ста днів» та територіально-політичні зміни у Німеччині.

Тема 9. Франція та Німеччина у Віденській системі міжнародних відносин (1815-1914 рр.).

Створення Німецького союзу. Організація зовнішньополітичної діяльності Німецького союзу. Міжнародне становище Франції і Пруссії у 1815-1848 рр. Зовнішньополітичні наслідки революцій 1848–1849 рр. у Франції та Німеччині. Рух за об'єднання Німеччини. Зовнішня політика Наполеона III. Державна діяльність О. фон Бісмарка. Австро-пруська боротьба за гегемонію у Німеччині. Загострення відносин між Францією та Прусією. Франко-пруська війна й об'єднання Німеччини. Франкфуртський мир та його міжнародні наслідки. Подальше посилення франко-німецького антагонізму. Створення Троїстого союзу і Антанти.

Тема 10. Зовнішня політика Німеччини і Франції у роки Першої світової війни.

Стратегічні плани та військовий потенціал Німеччини і Франції. Початок війни. Воєнні дії німецьких та французьких армій у 1914 р. Воєнні дії Німеччини і Франції у 1915-1916 рр. Особливості діяльності дипломатії Німеччини і Франції в роки війни. Спроби та провал «мирних маневрів» Німеччини та інших держав в 1916–1917 рр. Міжнародні наслідки Лютневої революції та Жовтневого перевороту в Росії на стан Німеччини та Франції у війні. Брестський мирний договір. Воєнні дії німецьких та французьких армій у 1918 р. Військова поразка Німеччини. Комп'єнське перемир'я та підсумки Першої світової війни.

Тема 11. Франція та Німеччина у Версальсько-Вашингтонській системі міжнародних відносин (1919-1939 рр.).

Паризька мирна конференція і Версальський договір. Плани Франції та позиція Німеччини. Франція і Німеччина у міжнародних відносинах першої половини 20-х рр. Локарнські угоди та їх вплив на міжнародні відносини. Франція та Німеччина у міжнародних відносинах другої половини 1920-х рр. Французький проект політичного об'єднання Європи. Світова економічна криза та її вплив на зовнішню політику Німеччини і Франції. Прихід до влади у Німеччині нацистів. Особливості діяльності нацистської та французької дипломатії у 1933-1937 рр. Політика умиротворення агресорів та її зовнішньополітичні наслідки. Сталевий пакт. Англо-франко-радянські переговори та їх зрив. Пакт Молотова–Ріббентропа. Дипломатична та військово-технічна підготовка Німеччини до Другої світової війни.

Тема 12. Німеччина і Франція у Другій світовій війні (1939–1945 рр.).

Напад Німеччини на Польщу. Франція у «Дивній війні». Військова поразка Франції та її наслідки. Зовнішня політика режиму «Віші». Напад Німеччини та її сателітів на СРСР. Воєнні дії на радянсько-німецькому фронті у другій половині 1941–1942 рр. Проблема місця руху «Вільна Франція» в антигітлерівській коаліції. Військові поразки Німеччини у Сталінградській та Курській битвах і їх зовнішньополітичні наслідки. Стратегічний наступ радянських військ в 1944 р. Відкриття західними союзниками другого фронту у Франції. Звільнення Франції та діяльність французької дипломатії. Радянсько-французький договір про союз та взаємодопомогу. Берлінська наступальна операція радянських військ. Поразка і капітуляція Німеччини.

Розділ 3. Німеччина і Франція у біполярній та постбіполярній системах міжнародних відносин.

Тема 13. Франція, ФРН та НДР у біполярній системі міжнародних відносин.

Міжнародний статус Франції. Ключові рішення щодо майбутнього устрою Німеччини. Організація зовнішньополітичної діяльності Четвертої французької республіки. Окупація Німеччини та утворення ФРН і НДР. Становлення зовнішньої політики двох німецьких держав у першій половині 1950-х рр. Франція і ФРН на шляху до спільної політики у галузі безпеки та оборони. Вступ ФРН до НАТО. Початок євроінтеграції та роль в ЄЕС Франції і ФРН. Особливості зовнішньої політики П'ятої Французької республіки. Концептуальні засади голлізму. «Нова східна політика» ФРН і «Стратегія рівноваги» Г. Шмідта. Головні напрями зовнішньої політики Франції, ФРН та НДР у 80-ті роки. Об'єднання Німеччини.

Тема 14. ФРН у постбіполярній системі міжнародних відносин.

Внесок об'єднаної Німеччини у новий постбіполярний світоустрій. Нормативні основи зовнішньої політики ФРН. Функції у зовнішніх зносинах ФРН федерального президента та міністра закордонних справ. Роль ФРН у створенні Європейського Союзу. Намагання ФРН щодо постійного членства у Раді Безпеки ООН. Зовнішня політика ФРН у період канцлерства Г. Шредера. Стратегія розширення ЄС. Участь ФРН у військовій операції НАТО на Балканах. Підтримка Німеччиною дій США в Афганістані і критика американської агресії проти Іраку. Пріоритети зовнішньої політики А. Меркель. Роль ФРН у процесі подальшого реформування Євросоюзу. Еволюція німецько-американських відносин у 2005-2020 рр. Відносини ФРН з країнами, що розвиваються. Німецькі ініціативи щодо «хайлігендамського процесу».

Тема 15. Франція у постбіполярній системі міжнародних відносин.

Інститути влади Франції у сфері міжнародних відносин постбіполярної доби. Особливості реалізації зовнішньої політики Франції у першій половині 1990 х рр. Роль Франції у створенні Європейського Союзу. Пріоритетність західноєвропейського інтеграційного процесу. Нові та старі підходи у зовнішній політиці Франції за часів президентства Ж. Ширака. Участь у будівництві «конструктивного багатополярного світу» і подальшій європейській інтеграції. Європейський, атлантичний, середземноморський напрями зовнішньої політики президента Н. Саркозі. Остаточне повернення Франції у військові структури НАТО. Зовнішня політика Франції за часів президентства Ф. Олланда. Нова французька доктрина зовнішньої політики. Євроатлантичні пріоритети зовнішньої політики Е. Макрона. Сучасний стан франко-американських відносин.

Тема 16. Зовнішньополітичні зв'язки ФРН і Франції з Україною (1991-2022 рр.).

Зносини ФРН і Франції з Україною за часів президентства Л. Кравчука. Процес визнання ФРН і Францією незалежної України. Міждержавні зв'язки ФРН і Франції з Україною за часів президентства Л. Кучми. Хартія про особливе партнерство із НАТО. Німецько-українські та франко-українські відносини за часів президентства В. Ющенка. Проект «Східне партнерство» та його реалізація. Боротьба за підписання Україною «Угоди про асоціацію з ЄС» та позиція ФРН і Франції щодо подій Євромайдану 2013-2014 рр. Зносини ФРН і Франції з Україною за часів президентства П. Порошенка. «Нормандський формат» та «Формула Штайнмайера». ФРН і Франція в головних зовнішньополітичних пріоритетах адміністрації В. Зеленського. Війна РФ проти України та допомога нашій державі з боку ФРН та Франції

Рекомендована література

Методичне забезпечення

Лиман С. І. Німеччина та Франція в системі міжнародних відносин : навчально-методичний комплекс дисципліни для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньої програми «Міжнародні відносини та регіональні студії: європеїстика» / Лиман С. І. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 48 с.

Основна література

1. Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч.закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.
2. Кондратюк С. В. Європейська політика об'єднаної Німеччини / С. В. Кондратюк. К. : Ін-т світової економіки і міжнародних відносин НАН України, 2008. 264 с.
3. Рудько С. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період: навчально-методичний посібник із курсу / С.Рудько. Острого : Національний університет «Острозька академія», 2012. 412 с.
4. Рудько С. О. Зовнішня політика та політичні системи Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччини : підручник із курсу / С. О. Рудько. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. 298 с.
5. Французька модель державності: політичний, економічний, соціальний і правові аспекти: монографія / Відповід. ред. Тараненко Н., Троян С., Шаповалова О. К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 2015. 492 с.

Допоміжна література

1. Брайчевська О., Ковальська Т. Французько-український політичний діалог у 2014-2022 рр. // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні відносини: Україна і світ в умовах воєнних викликів (30 червня 2022 року). Суми, 2022. С. 64-67.
2. Газін В.П. Економіка та зовнішня політика Веймарської республіки (1925-1933 рр.): Східноєвропейські аспекти / В.П. Газін. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільськ. держ. пед. ун-т, 1999. 152 с.
3. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики: ХХ – початок ХХІ ст. : навч. посіб. / В.Ф. Салабай, І.Д. Дудко, В. Борисенко та ін. – К. : КНЕУ, 2006. 368 с.
4. Історія середніх віків: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. істор. спец. Т 2 / Ліхтей І., Надтока Г.М., Король В.Ю.; за заг. ред. Г.М. Надтоки. К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2018. 800 с.
5. Копійка В. В. Європейський Союз: Історія і засади функціонування: Навч. посіб. 2-ге вид., виправ. і доп. / Копійка В. В., Шинкаренко Т. І. К., 2012. 759 с.
6. Кривонос Р. А. Німеччина у структурі європейської співпраці / Р. А. Кривонос. К.: КНЕУ, 2004. 165 с.
7. Кудряченко А. І. Європейська політика ФРН / А. І. Кудряченко. К., 1996. 239 с.
8. Лиман С. І., Парфіненко А. Ю. Нормандські формати : відомий регіон як актор та символ у міжнародних відносинах Х – ХХІ ст. // Стратегічні напрями зовнішньої політики Європейського Союзу : матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 16 квітня 2020 року) / упор. О. М. Доценко, Л. В. Новікова, А. О. Червяцова. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2020. С. 93-100.
9. Лиман С. И. Французское стремя для Апеннинского сапога : начальный этап Итальянских войн в творчестве В. Г. Авсеенко (1842-1913) / С. И. Лиман // Проблеми історії та археології України : Тези доповідей XII Міжнародної наукової конференції, присвяченої 215-річчю Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (Харків, листопад 2020). Харків, 2020. С. 70.
10. Лиман С. І., Борзенкова К. А. Політичні та економічні інтереси Франції в Казахстані: погляд з двадцять першого року ХХІ століття // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія "Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм". 2021. № 14. С. 16-23.
11. Мітрофанова О. О. Безпекова політика Франції в контексті терористичних атак 13 листопада 2015 р. // Стратегічне партнерство в зовнішній політиці США, ЄС та країн латиноамериканського регіону: збірник наукових праць К., 2016. С. 41-47.
12. Плюшар Ж. Військове і дипломатичне співробітництво Франції та Німеччини // Стратегічне партнерство в зовнішній політиці США, ЄС та країн латиноамериканського регіону: збірник наукових праць К., 2016. С. 35-40.
13. Савицька О. С. Питання стратегічного партнерства України з Францією: історіографія проблеми (1991-2016 рр.) // Стратегічне партнерство в зовнішній політиці США, ЄС та країн латиноамериканського регіону: збірник наукових праць К., 2016. С.107-113.
14. Україна і Франція: нариси багатомістової історії відносин / Авт. кол.: Жуковський А., Зленко А., Манжола В. Львів: Світло і тінь, 2001. 224 с.
15. Colschen L. Deutsche Außenpolitik / L. Colschen. Paderborn: Wilhelm Fink, 2010. 461 S.
16. Hilz W. Deutsche Außenpolitik. / W. Hilz. Stuttgart Verlag W. Kohlhammer GmbH, 2017. 171 S.
17. Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.
18. Rüger C. Neue deutsche Außenpolitik: Nationale Interessen in internationalen Beziehungen / C. Rüger. Berlin: Walter de Gruyter GmbH & Co KG, 2015. 423 s.

19. Stetsiuk N.M., Boichuk O.I., Strutynska T.Z. Politization of history and its role on the international relations: theoretical and empirical analysis on example of Polish-Germany relations // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 151. 2022. С. 10-26..

20. Schöllgen G. Die Außenpolitik der Bundesrepublik Deutschland. Von den Anfängen bis zur Gegenwart / G.Schöllgen. München: Beck, 2004. 277 p.

21. Welgwood V. The Thirty Years War / V. Welgwood. New York: New York Review Books, 2005. 536 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч.закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://djvu.online/file/toddOmzDCtcTC>

2. Договір про Європейський Союз (консолідована версія станом на 1 січня 2005 року) [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/mu92338?ed=1992_02_07

3. Договір про остаточне врегулювання щодо Німеччини [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.wiki.uk-ua.nina.az/%D0%94%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%80>

4 Кондратюк С. В. Європейська політика об'єднаної Німеччини / С. В. Кондратюк. К. : Ін-т світової економіки і міжнародних відносин НАН України, 2008. 264 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.nas.gov.ua/UA/Book/Pages/default.aspx?BookID=0000003482>

5. Павлюк В.В. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1918-1945) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lib.oa.edu.ua/.../history/Павлюк%20Новітня%20історія%20країн%20Західно>.

6. Спільна декларація про основи відносин між Україною і Федеративною Республікою Німеччина [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/276_012.

7. Спільна стратегія Європейського союзу щодо України [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_492.

8. Diplomatie: pour Pascal Boniface, Macron se revendique du gaullo-mitterandisme // RCF Radio. 2017. 29 aout. URL: <https://rcf.fr/actualite/diplomatie-pour-pascal-boniface-macron-se-revendique-du-gaullo-mitterandisme>

9. Gomart T. La politique étrangère d'Emmanuel Macron: retour au réalisme? (Entretien avec la Revue des Deux Mondes) / IFRI. URL: <https://www.ifri.org/fr/espace-media/lifri-medias/politiqueetrangere-demmanuel-macron-retour-realisme>

10. Ischinger W. What is Germany's role within the EU? World Economic Forum, 2015. URL : www.weforum.org/what-is-germanys-role-within-the-eu.

2. Плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи

Семінарське заняття 1. Вступ. Походження, міграції та війни стародавніх германців (до кінця IV ст.)

План семінарського заняття

1. Предмет, мета і завдання курсу. Характеристика ключових термінів.
2. Зовнішня політика Німеччини і Франції на різних етапах історії та їх вплив на системи міжнародних відносин.
3. Походження германців та їх перші зіткнення з Римською республікою.

4. Відносини стародавніх германців з Римською імперією та сусідами у I –II ст.
5. Рух германських племен у III - IV ст. та його наслідки для Середземноморської підсистеми міжнародних відносин.

Семінарське заняття 2. Утворення германських держав та їх зовнішня політика

План семінарського заняття

1. Причини і початок германських вторгнень на територію Римської імперії наприкінці IV-V ст.
2. Воєнні походи вестготів. Зовнішня політика Вестготського королівства.
3. Зовнішня політика Вандальського та Бургундських королівств.
4. Боротьба германських племен та Римської імперії проти гунів.
5. Падіння Західної Римської імперії та боротьба Одоакра проти остготів. Зовнішня політика Остготського королівства.
6. Воєнні походи лангобардів. Лангобардське королівство у міжнародних відносинах.
7. Зовнішня політика державних утворень англів, саксів, тюрингів, баварів.

Семінарське заняття 3 (Тема 6). Міждержавні відносини Франції та німецьких держав у Ранній Новий час (XVI- перша половина XVII ст.)

План семінарського заняття

1. Зовнішньополітична діяльність державних установ Франції та німецьких держав у XVI – першій половині XVII ст.
2. Франція та Священна Римська імперія германської нації у італійських війнах. Дипломатія Франциска I.
3. Міжнародні наслідки Реформації у Німеччині. Зовнішня політика Карла V Габсбурга.
4. Зовнішньополітичні наслідки Контрреформації у Німеччині та Громадянських (Релігійних) воєн у Франції.
5. Передумови Тридцятилітньої війни. Активізація боротьби країн Габсбурзького блоку і Антигабсбурзької коаліції.
6. Етапи та хід Тридцятилітньої війни : політичні інтереси Франції, німецьких католицьких і протестантських держав.
7. Вступ Франції у Тридцятилітню війну та її завершення. Вестфальський мир 1648 р.

Семінарське заняття 4 (Тема 7). Франція та німецькі держави у Вестфальській системі міжнародних відносин (1648 – 1789 рр.)

План семінарського заняття

1. Організація зовнішньополітичних відомств Франції та німецьких держав у другій половині XVII – першій половині XVIII ст.
2. Боротьба Франції за гегемонію в Європі та світі за часів Людовика XIV.
3. Причини посилення Пруссії. Пруссія як впливовий актор міжнародних відносин в Європі у другої половини XVII – першої половини XVIII ст.
4. Міжнародні наслідки війни за Австрійську спадщину та Семирічної війни.
5. Франція та німецькі держави у Війні за незалежність США.
6. Участь Пруссії та Австрії у поділах Речі Посполитої.

Семінарське заняття 5 (Тема 9). Франція та Німеччина у Віденській системі міжнародних відносин (1815-1914 рр.).

План семінарського заняття

1. Створення Німецького союзу. Організація зовнішньополітичної діяльності Німецького союзу.
2. Міжнародне становище Франції і Пруссію у 1815-1848 рр.
3. Зовнішньополітичні наслідки революцій 1848–1849 рр. у Франції та Німеччині. Рух за об'єднання Німеччини.
4. Зовнішня політика Наполеона III.
5. Державна діяльність О. фон Бісмарка. Австро-пруська боротьба за гегемонію у Німеччині.
6. Загострення відносин між Францією та Пруссією. Франко-пруська війна й об'єднання Німеччини.
7. Франкфуртський мир та його міжнародні наслідки.
8. Подальше посилення франко-німецького антагонізму. Створення Троїстого союзу і Антанти.

Семінарське заняття 6 (Тема 11). Франція та Німеччина у Версальсько-Вашінгтонській системі міжнародних відносин (1919-1939 рр.).

План семінарського заняття

1. Паризька мирна конференція і Версальський договір. Плани Франції та позиція Німеччини.
2. Франція і Німеччина у міжнародних відносинах першої половини 20-х рр. Локарнські угоди та їх вплив на міжнародні відносини.
3. Франція та Німеччина у міжнародних відносинах другої половини 1920-х рр. Французький проект політичного об'єднання Європи.
4. Світова економічна криза та її вплив на зовнішню політику Німеччини і Франції.
5. Прихід до влади у Німеччині нацистів. Особливості діяльності нацистської та французької дипломатії у 1933-1937 рр.
6. Політика умиротворення агресорів та її зовнішньополітичні наслідки. Сталевий пакт.
7. Англо-франко-радянські переговори та їх зрив. Пакт Молотова–Ріббентропа.

Семінарське заняття 7 (Тема 13). Франція, ФРН та НДР у біполярній системі міжнародних відносин.

План семінарського заняття

1. Організація зовнішньополітичної діяльності Четвертої французької республіки.
2. Окупація Німеччини та утворення ФРН і НДР. Становлення зовнішньої політики двох німецьких держав у першій половині 1950-х рр.
3. Франція і ФРН на шляху до спільної політики у галузі безпеки та оборони. Вступ ФРН до НАТО.
4. Початок євроінтеграції та роль в ЄЕС Франції і ФРН.
5. Особливості зовнішньої політики П'ятої Французької республіки. Концептуальні засади голлізму.
6. «Нова східна політика» ФРН і «Стратегія рівноваги» Г. Шмідта.
7. Головні напрями зовнішньої політики Франції, ФРН та НДР у 80-ті роки. Об'єднання Німеччини.

Семінарське заняття 8 (Тема 16). Зовнішньополітичні зв'язки ФРН і Франції з Україною (1991-2020 рр.)

План семінарського заняття

1. Зносини ФРН і Франції з Україною за часів президентства Л. Кравчука. Процес визнання ФРН і Францією незалежної України.
2. Міждержавні зв'язки ФРН і Франції з Україною за часів президентства Л. Кучми. Хартія про особливе партнерство із НАТО.
3. Німецько-українські та франко-українські відносини за часів президентства В. Ющенка. Проект «Східне партнерство» та його реалізація (2009).
4. Боротьба за підписання Україною «Угоди про асоціацію з ЄС» та позиція ФРН і Франції щодо подій Євромайдану 2013-2014 рр.
5. Зносини ФРН і Франції з Україною за часів президентства П. Порошенка. «Нормандський формат» та «Формула Штайнмайера».
6. ФРН і Франція в головних зовнішньополітичних пріоритетах адміністрації В. Зеленського.

Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Вступ. Походження, міграції та війни стародавніх германців (до кінця IV ст.)

Питання до теми самостійної роботи:

1. Визначте основні елементи навчальної дисципліни «Німеччина та Франція в системах міжнародних відносин».
2. Коли і під впливом яких чинників і виникли етноніми «германці», «німці», «франки», «французи»?
3. Зробіть порівняльний аналіз особливостей міждержавних відносин Німеччини і Франції на різних етапах історії та їх вплив на системи міжнародних відносин.
4. Коли та у яких саме античних письмових джерелах з'явилися перші відомості про германців?
5. Яке міжнародне значення мала перемога Армінія над римлянами в Тевтобурзькому лісі?
6. Визначте особливості створення германських племінних союзів у III ст..
7. Якими були наслідки руху германських племен у III - IV ст. для Середземноморської підсистеми міжнародних відносин?

Література:

- Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.
- Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. / Т. Григор'єва. Київ : Видавн. дім «Києво-Могилянська Академія», 2014. 177 с.
- Зінченко А. Л. Історія дипломатії: від давнини до Нового часу / А. Л. Зінченко. К.: Проза, 2005. 560 с.
- Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І. Плазова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.
- Історія середніх віків: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. істор. спец. / Ліхтей І., Надтока Г. М., Король В. Ю.; за заг. ред. Г. М. Надтоки. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. 800 с.
- Colschen L. Deutsche Außenpolitik / L. Colschen. Paderborn: Wilhelm Fink, 2010. 461 S.

Hilz W. Deutsche Außenpolitik. / W. Hilz. Stuttgart Verlag W. Kohlhammer GmbH, 2017. 171 S.

Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.

Rüger C. Neue deutsche Außenpolitik: Nationale Interessen in internationalen Beziehungen / C. Rüger. Berlin: Walter de Gruyter GmbH & Co KG, 2015. 423 s.

Schöllgen G. Die Außenpolitik der Bundesrepublik Deutschland. Von den Anfängen bis zur Gegenwart / G.Schöllgen. München: Beck, 2004. 277 p.

Тема 2. Утворення германських держав та їх зовнішня політика

Питання до теми самостійної роботи:

1. Схарактеризуйте причини германських вторгнень на територію Римської імперії наприкінці IV-V ст.
2. Проаналізувати зміст твору Йордана «Про походження та діяння готів» як джерела з історії міжнародних відносин германських племен.
3. Розширити лекційний матеріал інформацією про розгром гунами Готської держави Ерманаріха.
4. Які зовнішньополітичні чинники сприяли створенню Вестготського королівства?
5. Яку роль відіграли германські племена у «Битві народів» на Каталаунських полях?
6. Розширити лекційний матеріал інформацією про війну Одоакра проти остготів.
7. Якими були ключові тенденції зовнішньої політики Лангобардського королівства?

Література:

Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.

Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. / Т. Григор'єва. Київ : Видавн. дім «Києво-Могилянська Академія», 2014. 177 с.

Зінченко А. Л. Історія дипломатії: від давнини до Нового часу / А. Л. Зінченко. К.: Проза, 2005. 560 с.

Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І. Плазова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.

Історія середніх віків: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. істор. спец. / Ліхтей І., Надтока Г.М., Король В.Ю.; за заг. ред. Г.М. Надтоки. К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2018. 800 с.

Тема 3. Франкська держава Меровінгів і Каролінгів та міжнародні наслідки її розпаду

Питання до теми самостійної роботи:

1. Які чинники сприяли завоюванню Хлодвігом Галлії та створенню Франкського королівства?
2. Визначте головні причини перемоги франків у війнах проти інших германських племен: вестготів, бургундів, алеманів.
3. Схарактеризуйте головні особливості дипломатії Меровінгів.
4. Визначте пріоритетні напрями зовнішньої політики Карла Мартелла та Піпіна Короткого.
5. В чому полягає сутність зовнішньополітичної доктрини Карла Великого?
6. Схарактеризуйте головні особливості дипломатії Карла Великого.
7. Якими були головні причини розпаду Каролінгської імперії?

8. Зробіть порівняльний аналіз зовнішньої політики постверденських королівств західних та східних франків у другій половині IX ст.

Література:

Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.

Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. / Т. Григор'єва. Київ : Видавн. дім «Києво-Могилянська Академія», 2014. 177 с.

Зінченко А. Л. Історія дипломатії: від давнини до Нового часу / А. Л. Зінченко. К.: Проза, 2005. 560 с.

Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І. Плазова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.

Історія середніх віків: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. істор. спец. / Ліхтей І., Надтока Г.М., Король В.Ю.; за заг. ред. Г.М. Надтоки. К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2018. 800 с.

Тема 4. Зовнішня політика Німеччини і Франції у X-XIII ст.

Питання до теми самостійної роботи:

1. Розкрийте процес прийняття зовнішньополітичних рішень у державних установах Німеччини та Франції в X-XIII ст.
2. Схарактеризуйте особливості боротьби Німеччини та Франції проти норманів і угорців.
3. Визначте основні причини утворення «Священної Римської імперії германської нації».
4. В чому сутність і особливості італійської політики німецьких імператорів у X-XIII ст. ?
5. Зробіть порівняльний аналіз зовнішньополітичних дій правителів та феодалів Франції й Німеччини у перших трьох хрестових походах.
6. Чи можна вважати активними дипломатичні дії Людовика IX щодо створення воєнно-політичного союзу з монголами? Аргументуйте.
7. Дати визначення поняття «Дранг нах Остен».
8. Схарактеризуйте стан міждержавних відносин Франції та Німеччини напередодні нормандського завоювання Англі.

Література:

Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.

Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. / Т. Григор'єва. Київ : Видавн. дім «Києво-Могилянська Академія», 2014. 177 с.

Зінченко А. Л. Історія дипломатії: від давнини до Нового часу / А. Л. Зінченко. К.: Проза, 2005. 560 с.

Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І. Плазова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.

Історія середніх віків: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. істор. спец. / Ліхтей І., Надтока Г.М., Король В.Ю.; за заг. ред. Г.М. Надтоки. К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2018. 800 с.

Тема 5. Франція та німецькі держави у міжнародних відносинах XIV-XV ст.

Питання до теми самостійної роботи:

1. Визначте основні досягнення та головні прорахунки дипломатії Франції й Німеччини у першій третині XIV ст.
2. Схарактеризуйте причини Столітньої війни.
3. Поясніть, чому на першому етапі Столітньої війни французька армія зазнавала поразки?
4. Які міжнародні наслідки мала угода в Труа?
5. Якою мірою феномен Жанни д'Арк вплинув на остаточну перемогу Франції у Столітній війні?
6. Схарактеризуйте особливості німецького вектору зовнішньої політики Людовика XI.
7. Який вплив на міжнародні відносини в Європі XIV-XV ст. зробили союзи німецьких міст?
8. Схарактеризуйте міжнародні наслідки прийняття «Золотої булли» 1356 р.

Література:

- Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.
- Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. / Т. Григор'єва. Київ: Видавн. дім «Києво-Могилянська Академія», 2014. 177 с.
- Зінченко А. Л. Історія дипломатії: від давнини до Нового часу / А. Л. Зінченко. К.: Проза, 2005. 560 с.
- Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І. Плазова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.
- Історія середніх віків: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. істор. спец. / Ліхтей І., Надтока Г. М., Король В. Ю.; за заг. ред. Г. М. Надтоки. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. 800 с.
- Подалаяк Н. Могутня Ганза. Комерційний простір, міське життя і дипломатія XII – XVII століть / Н. Подалаяк. К.: Темпора, 2009. 360 с.

Тема 6. Міждержавні відносини Франції та німецьких держав у Ранній Новий час (XVI- перша половина XVII ст.)

Питання до теми самостійної роботи:

1. Зробіть порівняльний аналіз зовнішньополітичної діяльності державних установ Франції та німецьких держав у XVI – першій половині XVII ст.
2. У чому полягали головні політичні протиріччя Франції та Священної Римської імперії германської нації у італійських війнах?
3. Схарактеризуйте міжнародні наслідки Реформації у Німеччині.
4. Якою мірою німецькі протестантські та католицькі правителі впливали на хід Громадянських (Релігійних) воєн у Франції?
5. Назвіть головні передумови Тридцятилітньої війни.
6. Схарактеризуйте політичні інтереси Франції, німецьких католицьких і протестантських держав у Тридцятилітній війні.
7. Якою мірою вступ Франції у Тридцятилітню війну сприяв перемогам держав Антигабсбурзької коаліції?
8. Як саме рішення Вестфальського миру змінили кордони Франції та німецьких держав?

Література:

Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.

Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. / Т. Григор'єва. Київ : Видавн. дім «Києво-Могилянська Академія», 2014. 177 с.

Дятлов В. О. Реформи і Реформація у Німеччині (XV–XVI століття) / В. О. Дятлов. Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2010. 308 с.

Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І. Плазова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.

Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.

Тема 7. Франція та німецькі держави у Вестфальській системі міжнародних відносин (1648 – 1789 рр.)

Питання до теми самостійної роботи:

1. Схарактеризуйте організацію зовнішньополітичних відомств Франції та німецьких держав у другій половині XVII – першій половині XVIII ст.
2. Підтримку яких німецьких держав використовував Людовика XIV у своїй боротьбі за гегемонію в Європі ?
3. У чому полягали причини посилення Пруссії у другій половині XVII – першій половині XVIII ст.?
4. Розкрийте причини ефективності дипломатичної діяльності Е. Ф. фон Герцберга?
5. Схарактеризуйте міжнародні наслідки для Франції та Пруссії війни за Австрійську спадщину та Семирічної війни.
6. Якою мірою та з яких причин Франція та німецькі держави впливали на хід війни за незалежність США?
7. Визначте причини участі Пруссії у поділах Речі Посполитої?

Література:

Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.

Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. / Т. Григор'єва. Київ : Видавн. дім «Києво-Могилянська Академія», 2014. 177 с.

Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І. Плазова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.

Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.

Тема 8. Зовнішня політика Франції та німецьких держав у 1789 – 1815 рр.

Питання до теми самостійної роботи:

1. Схарактеризуйте головні зовнішньополітичні інтереси французької буржуазії напередодні Великої Французької революції.
2. У чому полягала необхідність реорганізації дипломатичного відомства Франції під час революції та утворення Міністерства закордонних справ?
3. Поясніть позицію німецьких держав під час існування першої та другої антифранцузьких коаліцій.
4. Зробіть порівняльний аналіз війн революційної Франції та Наполеонівських війн.
5. Розкрийте причини швидкого розгрому та окупації Францією Пруссії.
6. Схарактеризуйте стан німецьких земель в імперії Наполеона.
7. Як остаточна поразка Наполеона під час «Ста днів» вплинула на територіально-політичні зміни у Німеччині?

Література:

Ададуров В. «Наполеоніада» на сході Європи: Уявлення, проекти та діяльність уряду Франції щодо південно-західних країн Російської імперії на початку XIX століття / В. Ададуров. Львів: Вид-во УКУ, 2007. 560 с.

Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.

Григор'єва Т. Історія дипломатії: від давнини до кінця XVIII ст. / Т. Григор'єва. Київ: Видавн. дім «Києво-Могилянська Академія», 2014. 177 с.

Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І. Плазова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.

Хижняк І. А. Нова історія міжнародних відносин у системному форматі (1648-1918): Підручник / І. А. Хижняк. К.: Персонал, 2009. 224 с.

Ціватий В. Г. Європейська зовнішня політика доби раннього Нового і Нового часу: проблеми інституціоналізації (теоретико-методологічний аспект) / В. Г. Ціватий // Науковий вісник Дипломатичної академії України. 2000. №4. С. 268-274.

Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.

Тема 9. Франція та Німеччина у Віденській системі міжнародних відносин (1815-1914 рр.)

Питання до теми самостійної роботи:

1. Схарактеризуйте організацію зовнішньополітичної діяльності Німецького союзу.
2. Зробіть порівняльний аналіз міжнародного становища Франції і Пруссії у 1815-1848 рр.
3. Які зовнішньополітичні наслідки мали революцій 1848–1849 рр. у Франції та Німеччині?
4. Як реалізовувалися політичні домовленості між О. фон Бісмарком та Наполеоном III у 1850-1860-ті роки?
5. В чому полягали головні причини та наслідки Франко-пруської війни?
6. Поясніть яким чином здійснилося зміцнення міжнародного становища Франції наприкінці XIX ст.
7. Чи можна вважати Російсько-французький союз дзеркальною відповіддю на Троїстий союз?

Література:

Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.

Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX ст.): Навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Р. Б. Демчишак, Т. І. Плазова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2013. 139 с.

Костюк Д. А. Зовнішня політика та таємна дипломатія Отто фон Бісмарка після утворення Німецької імперії / Д. А. Костюк // Гілея: науковий вісник. 2016. Вип. 115. С. 451-455.

Кучменко Е. М. Історія міжнародних відносин першої половини XX ст. : у 2 ч. / Е. М. Кучменко. К. : ІПК ДСЗУ, 2007. Ч. 1. 369 с.; Ч. 2. 386 с.

Троян С. С. Так народжувалися глобальні конфлікти: причини і початок Першої та Другої світових воєн. Перша та Друга світові війни в історії людства (до 100- річчя початку Першої і 75-річчя початку Другої світових воєн). К.: Пріоритети, 2014. С. 3 – 13.

Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.

Тема 10. Зовнішня політика Німеччини і Франції у роки Першої світової війни
Питання до теми самостійної роботи:

1. Схарактеризуйте стратегічні плани та військовий потенціал Німеччини і Франції напередодні Першої світової війни.
2. Розкрийте основні причини краху німецького плану "блискавичної війни" на Західному фронті.
3. Зробіть порівняльний аналіз воєнних дій німецьких армій на Західному та Східному фронтах у 1915-1916 рр.
4. Схарактеризуйте особливості діяльності дипломатії Німеччини і Франції в роки Першої світової війни.
5. Чким чином наслідки Лютневої революції та Жовтневого перевороту в Росії вплинули на стан Німеччини та Франції у війні?
6. Поясніть, чому, незважаючи на сприятливі результати Брестського миру, Німеччина зазнала воєнної поразки?
7. Схарактеризуйте умови Комп'єнського перемир'я та головні підсумки Першої світової війни.

Література:

- Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.
- Кучменко Е. М. Історія міжнародних відносин першої половини ХХ ст. : у 2 ч. / Е. М. Кучменко. К. : ПК ДСЗУ, 2007. Ч. 1. 369 с.; Ч. 2. 386 с.
- Французька модель державності: політичний, економічний, соціальний і правові аспекти: монографія / Відповід. ред. Тараненко Н., Троян С., Шаповалова О. К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 2015. 492 с.
- Троян С.С. Так народжувалися глобальні конфлікти: причини і початок Першої та Другої світових воєн. Перша та Друга світові війни в історії людства (до 100- річчя початку Першої і 75-річчя початку Другої світових воєн). К.: Пріоритети, 2014. С. 3 – 13.
- Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.

Тема 11. Франція та Німеччина у Версальсько-Вашінгтонській системі міжнародних відносин (1919-1939 рр.)

Питання до теми самостійної роботи:

1. Схарактеризуйте головні статті Версальського договору.
2. Яку роль на міжнародній арені у перші роки існування Версальсько-Вашінгтонської системи міжнародних відносин відігравали Франція та Німеччина?
3. Як Локарнські угоди вплинули на франко-німецькі політичні відносини й на міжнародну ситуацію в Європі?
4. В чому полягав французький проект політичного об'єднання Європи?
5. Яким чином світова економічна криза вплинула на зовнішню політику Німеччини і Франції?
5. Розкрийте особливості діяльності нацистської та французької дипломатії у 1933-1937 рр.
6. В чому сутність політики умиротворення агресорів та хто саме з провідних французьких державних діячів може вважатися її провідником?
7. Схарактеризуйте позицію Франції на англо-франко-радянських переговорах у Москві.

Література:

Газін В.П. Економіка та зовнішня політика Веймарської республіки (1925-1933 рр.): Східноєвропейські аспекти / В.П. Газін. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільськ. держ. пед. ун-т, 1999. 152 с.

Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Ж.-Б. Дюррозель. К.: Основи, 1995. 903 с.

Іваницька О. П. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки): Навч. посіб. / О. П. Іваницька. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 632 с.

Кучменко Е. М. Історія міжнародних відносин першої половини ХХ ст. : у 2 ч. / Е. М. Кучменко. К. : ІПК ДСЗУ, 2007. Ч. 1. 369 с.; Ч. 2. 386 с.

Симоненко Р. Г.. Міжнародна обстановка непередодні Другої світової війни / Р. Г. Симоненко. К. : Вид-во гуманіт. л-ри, 2010. 71 с.

Троян С.С. Так народжувалися глобальні конфлікти: причини і початок Першої та Другої світових воєн. Перша та Друга світові війни в історії людства (до 100- річчя початку Першої і 75-річчя початку Другої світових воєн). К.: Пріоритети, 2014. С. 3 – 13.

Цветков Г.М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917-1945рр.: Навч. посіб. / Г. М. Цветков. К.: Либідь, 1997. 232 с

Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.

Тема 12. Німеччина і Франція у Другій світовій війні (1939–1945 рр.)

Питання до теми самостійної роботи:

1. Визначте ступінь дипломатичної та військово-технічної підготовки Німеччини до Другої світової війни.
2. Схарактеризуйте дії військових та дипломатів Франції у «Дивній війні».
3. Назвіть причини військової поразки Франції.
4. Розкрийте процес дипломатичної та військової підготовки Німеччини до нападу на СРСР.
5. Схарактеризуйте воєнні дії на радянсько-німецькому фронті у другій половині 1941 – 1942 рр.
6. Якими були зовнішньополітичні наслідки військової поразки Німеччини у Сталінградській та Курській битвах?
7. Яку роль у звільненні Франції відіграло відкриття західними союзниками другого фронту?
8. Схарактеризуйте особливості міжнародного статусу Франції після капітуляція Німеччини.
9. Дайте оцінку ключовим рішенням щодо майбутнього устрою Німеччини.

Література:

Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.

Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Ж.-Б. Дюррозель. К.: Основи, 1995. 903 с.

Іваницька О. П. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки): Навч. посіб. / О. П. Іваницька. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 632 с.

Козлітін В. Д. Друга світова війна, 1939-1945 рр. : Навч. посіб. / В.Д. Козлітін. Х. : РА, 2001. 335 с.

Кучменко Е. М. Історія міжнародних відносин першої половини ХХ ст. : у 2 ч. / Е. М. Кучменко. К. : ІПК ДСЗУ, 2007. Ч. 1. 369 с.; Ч. 2. 386 с.

Різ Д. Друга світова війна за зачиненими дверима: Сталін, нацисти і Захід: Пер. з англ. / Д. Різ. К.: Темпора, 2010. 444 с.

Цветков Г.М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917-1945рр.: Навч. посіб. / Г. М. Цветков. К.: Либідь, 1997. 232 с

Тема 13. Франція, ФРН та НДР у біполярній системі міжнародних відносин.

Питання до теми самостійної роботи:

1. У чому полягали особливості організації зовнішньополітичної діяльності Четвертої французької республіки.
2. Чи можна вважати закономірним утворення ФРН і НДР в умовах міжнародної обстановки, що склалася у 1945-1949 рр.?
3. Схарактеризуйте позиції провідних політичних партій у французькому парламенті щодо питання про вступ ФРН до НАТО.
4. Визначте значення та роль Франції і ФРН на початковому етапі євроінтеграції.
5. Схарактеризуйте концептуальні засади голлізму та особливості зовнішньої політики П'ятої Французької республіки.
6. У чому полягали причини проведення «Нової східної політики»?
7. Як змінювалася упродовж другої половини 1980-х років позиція Ф. Міттерана у питанні про можливість об'єднання Німеччини?

Література:

- Авраменко В. Еволюція північноатлантичної політики Франції від Ф. Міттерана до Н. Саркозі / В. Авраменко // Політичний менеджмент. К., 2011. № 6. С. 167-173.
- Бадах Ю. Г. «Холодна війна» та її виміри (1946-1991) / Ю. Г. Бадах. К.: КНТЕУ, 2009. 456 с.
- Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.
- Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Ж.-Б. Дюррозель. К.: Основи, 1995. 903 с.
- Каракуц А.М. Зовнішня політика ФРН наприкінці 1980-х — на початку 1990-х рр. // Наукові праці. Історія. Миколаїв, 2010. Випуск 116. Том 129. С. 86–90.
- Рудько С. О. Зовнішня політика та політичні системи Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччини : підручник із курсу / С. О. Рудько. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. 298 с.
- Французька модель державності: політичний, економічний, соціальний і правові аспекти: монографія / Відповід. ред. Тараненко Н., Троян С., Шаповалова О. К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 2015. 492 с.
- Colschen L. Deutsche Außenpolitik / L. Colschen. Paderborn: Wilhelm Fink, 2010. 461 S.
- Hilz W. Deutsche Außenpolitik. / W. Hilz. Stuttgart Verlag W. Kohlhammer GmbH, 2017. 171 S.
- Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.
- Schöllgen G. Die Außenpolitik der Bundesrepublik Deutschland. Von den Anfängen bis zur Gegenwart / G. Schöllgen. München: Beck, 2004. 277 p.

Тема 14. ФРН у постбіполярній системі міжнародних відносин

Питання до теми самостійної роботи:

1. Визначте роль об'єднаної Німеччини у новому постбіполярному світоустрої.
2. Які головні нормативні документи визначають основи зовнішньої політики ФРН?
3. Схарактеризуйте роль ФРН у створенні Європейського Союзу.

4. Поясніть, чому зовнішня політика ФРН у період канцлерства Г. Шредера сприяла процесу розширення ЄС?
5. Якими є головні пріоритети зовнішньої політики А. Меркель?
6. Яку роль відіграє ФРН у процесі подальшого реформування Євросоюзу?
7. Схарактеризуйте процес еволюції німецько-американських відносин у 2005-2020 рр.

Література:

- Авраменко В. Еволюція північноатлантичної політики Франції від Ф. Міттерана до Н. Саркозі / В. Авраменко // Політичний менеджмент. К., 2011. № 6. С. 167-173.
- Авраменко В. В. Трансатлантичне партнерство Франції та США після реінтеграції екзагону до військових структур НАТО / В. В. Авраменко. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. К., 2012. Вип. 107. Ч. 2. С. 55-60.
- Бобилева С. Й. Історія Німеччини з давніх часів до 1945 року: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / С. Й. Бобилева. Дніпропетровськ, 2003. 526 с.
- Каракуц А.М. Зовнішня політика ФРН наприкінці 1980-х — на початку 1990-х рр. // Наукові праці. Історія. Миколаїв, 2010. Випуск 116. Том 129. С. 86–90.
- Кондратюк С.В. Європейська політика об'єднаної Німеччини / С. В. Кондратюк. К. : Ін-т світової економіки і міжнародних відносин НАН України, 2008. 264 с.
- Копійка В. В. Європейський Союз: Історія і засади функціонування: Навч. посіб. 2-ге вид., виправ. і доп. / Копійка В. В., Шинкаренко Т. І. К., 2012. 759 с.
- Кривонос Р. А. Німеччина у структурі європейської співпраці / Р. А. Кривонос. К.: КНЕУ, 2004. 165 с.
- Кудряченко А. І. Європейська політика ФРН / А. І. Кудряченко. К., 1996. 239 с.
- Мартинов А. Ю. Об'єднання Німеччини: від «Боннської» до «Берлінської» республіки (1990-2005 рр.) / А. Ю. Мартинов. К. : Ін-т історії України НАНУ, 2006. 416 с.
- Плюшар Ж. Військове і дипломатичне співробітництво Франції та Німеччини // Стратегічне партнерство в зовнішній політиці США, ЄС та країн латиноамериканського регіону: збірник наукових праць К., 2016. С. 35-40.
- Рудько С. О. Зовнішня політика та політичні системи Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччини : підручник із курсу / С. О. Рудько. Острогор : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. 298 с.
- Харлан Г. Зовнішньополітичні орієнтири ФРН у східноєвропейській політиці Г. Шредера (1998–2005 рр.) // Український історичний збірник, 2014. Вип. 17. С. 235-243.
- Шарапо А. В. Политические системы и внешняя политика Германии, Австрии, Швейцарии. Учеб. пособие. / А. В. Шарапо. Минск : БГУ, 2007. 231 с.
- Colschen L. Deutsche Außenpolitik / L. Colschen. Paderborn: Wilhelm Fink, 2010. 461 S.
- Hilz W. Deutsche Außenpolitik. / W. Hilz. Stuttgart Verlag W. Kohlhammer GmbH, 2017. 171 S.
- Rüger C. Neue deutsche Außenpolitik: Nationale Interessen in internationalen Beziehungen / C. Rüger. Berlin: Walter de Gruyter GmbH & Co KG, 2015. 423 s.
- Schöllgen G. Die Außenpolitik der Bundesrepublik Deutschland. Von den Anfängen bis zur Gegenwart / G. Schöllgen. München: Beck, 2004. 277 p.

Тема 15. Франція у постбіполярній системі міжнародних відносин

Питання до теми самостійної роботи:

1. Які інститути влади Франції відповідальні за сферу міжнародних відносин постбіполярної доби?

2. Схарактеризуйте особливості реалізації зовнішньої політики Франції у першій половині 1990 х рр.
3. Яку роль відіграла Франція у створенні Європейського Союзу?
4. Якою мірою зовнішня політика Франції за часів президентства Ж. Ширака сприяла подальшій європейській інтеграції.
5. Розкрийте причини остаточного повернення Франції у військові структури НАТО за часів президентства Н. Саркозі
6. В чому полягала нова французька доктрина зовнішньої політики за часів президентства Ф. Олланда?
7. Схарактеризуйте євроатлантичні пріоритети зовнішньої політики Е. Макрона та сучасний стан франко-американських відносин.

Література:

- Копійка В. В. Європейський Союз: Історія і засади функціонування: Навч. посіб. 2-ге вид., виправ. і доп. / Копійка В. В., Шинкаренко Т. І. К., 2012. 759 с.
- Лиман С. І., Борзенкова К. А. Політичні та економічні інтереси Франції в Казахстані: погляд з двадцять першого року XXI століття // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія "Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм". 2021. № 14. С. 16-23.
- Манжола В. Політична інновація французької дипломатії / В.Манжола, О.Шаповалова // Зовнішні справи. К., 2008. № 11. С. 10-14.
- Мітрофанова О. О. Безпекова політика Франції в контексті терористичних атак 13 листопада 2015 р. // Стратегічне партнерство в зовнішній політиці США, ЄС та країн латиноамериканського регіону: збірник наукових праць К., 2016. С. 41-47.
- Плюшар Ж. Військове і дипломатичне співробітництво Франції та Німеччини // Стратегічне партнерство в зовнішній політиці США, ЄС та країн латиноамериканського регіону: збірник наукових праць К., 2016. С. 35-40.
- Пошедін О. І. Еволюція взаємовідносин Франції з НАТО / О. І. Пошедін // Військово-науковий вісник. 2013. Вип. 19. С. 218-229.
- Рудько С. О. Зовнішня політика та політичні системи Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччини : підручник із курсу / С. О. Рудько. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. 298 с.
- Степанов В. А. Досвід реалізації зовнішньої політики Федеративної Республіки Німеччина (1990 – 2005 рр.): автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.02 / В. А. Степанов; Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України, Ін-т історії України НАН України. К., 2008. 20 с.
- Фесенко, М. В. Зовнішня та безпекова політика США і Франції: трансатлантичний вимір / М. В. Фесенко // Міжнародні відносини. 2015. №9.. С. 6-13.
- Французька модель державності: політичний, економічний, соціальний і правові аспекти: монографія / Відповід. ред. Тараненко Н., Троян С., Шаповалова О. К.: Дипломатична академія України при МЗС України, 2015. 492 с.
- Prate A. La France en Europe / A. Prate. Paris: Economica, 1995. 365 p.

Тема 16. Зовнішньополітичні зв'язки ФРН і Франції з Україною (1991-2022 рр.)

Питання до теми самостійної роботи:

1. Схарактеризуйте процес визнання ФРН і Францією незалежної України.
2. В чому полягали особливості міждержавних зв'язки ФРН і Франції з Україною за часів президентства Л. Кучми?

3. Дайте оцінку німецько-українським та франко-українським відносинам за часів президентства В. Ющенка.
4. Яке значення для України мав проект «Східне партнерство» та яку роль у створенні цього проекту відіграли представники від Франції та Німеччини?
5. Якою була офіційна позиція ФРН і Франції щодо подій Євромайдану 2013-2014 рр.?
6. Схарактеризуйте зносини ФРН і Франції з Україною за часів президентства П. Порошенка.
7. В чому полягає сутність «Нормандського формату» та «Формули Штайнмайера»?

Література:

- Брайчевська О., Ковальська Т. Французько-український політичний діалог у 2014-2022 рр. // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні відносини: Україна і світ в умовах воєнних викликів (30 червня 2022 року). Суми, 2022. С. 64-67.
- Гуцал С.А. Відносини України та Німеччини: проблеми, пріоритети, перспективи / С. А. Гуцал // Стратегічні пріоритети. 2011. № 4 (21). С. 148–155.
- Кривонос Р. А. Німеччина у структурі європейської співпраці / Р. А. Кривонос. К.: КНЕУ, 2004. 165 с.
- Кучик О. С. Зовнішня політика України: навчальний посібник / О. С. Кучик, О. А. Заяць. К.: Знання, 2010. 334 с.
- Мартинів А.Ю. Українсько-німецьке співробітництво в контексті європейської інтеграції (90-ті роки ХХ ст.). К.: Ін-т історії України НАН України, 2000. 86 с.
- Марушак М. Й. Історія дипломатії ХХ ст.: Курс лекцій / М. Й. Марушак. Львів, 2003. Бескид Біт, 2003. 303 с.
- Савицька О. С. Питання стратегічного партнерства України з Францією: історіографія проблеми (1991-2016 рр.) // Стратегічне партнерство в зовнішній політиці США, ЄС та країн латиноамериканського регіону: збірник наукових праць К., 2016. С.107-113.
- Степанов В. А. Досвід реалізації зовнішньої політики Федеративної Республіки Німеччина (1990 – 2005 рр.): автореф. дис... канд. іст. наук: 07.00.02 / В. А. Степанов; Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України, Ін-т історії України НАН України. К., 2008. 20 с.
- Україна і Франція: нариси багатовікової історії відносин / Авт. кол.: Жуковський А., Зленко А., Манжола В. Львів: Світло і тінь, 2001. 224 с.
- Україна у міжнародних відносинах ХХ століття : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Я. Й. Малика. Львів: Світ, 2004. 391 с.
- Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): Підручник / Л. Д. Чекаленко, С. Г. Федуняк. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 464 с.
- Rüger C. Neue deutsche Außenpolitik: Nationale Interessen in internationalen Beziehungen / C. Rüger. Berlin: Walter de Gruyter GmbH & Co KG, 2015. 423 s.

3. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт, передбачених навчальним планом, післяатестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни

ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

1. Визначте основні причини утворення «Священної Римської імперії германської нації».
2. Схарактеризуйте причини Столітньої війни.
3. Який вплив на міжнародні відносини в Європі XIV-XV ст. зробили союзи німецьких міст?
4. Як рішення Вестфальського миру змінили кордони Франції та німецьких держав?

ЗРАЗОК ТЕСТІВ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

1. Франкфуртський мирний договір 1871 р. передбачав:

- A. Франція повинна була виплатити контрибуцію в 5 млрд. франків.
- B. Німеччина повинна була погодитися на окупацію Францією Саару.
- C. Франція виводила свої війська з Рейнської зони.
- D. Пруссія створювала Північнонімецький Союз.

Завдання для підсумкового контролю

1. Предмет, мета і завдання курсу. Характеристика ключових термінів.
2. Зовнішня політика Німеччини і Франції на різних етапах історії та їх вплив на системи міжнародних відносин.
3. Походження германців та їх перші зіткнення з Римською республікою.
4. Відносини стародавніх германців з Римською імперією та сусідами у I –II ст.
5. Рух германських племен у III - IV ст. та його наслідки для Середземноморської підсистеми міжнародних відносин.
6. Причини і початок германських вторгнень на територію Римської імперії наприкінці IV-V ст.
7. Воєнні походи вестготів. Зовнішня політика Вестготського королівства.
8. Зовнішня політика Вандальського та Бургундських королівств.
9. Боротьба германських племен та Римської імперії проти гунів.
10. Падіння Західної Римської імперії та боротьба Одоакра проти остготів. Зовнішня політика Остготського королівства.
11. Воєнні походи лангобардів. Лангобардське королівство у міжнародних відносинах.
12. Зовнішня політика державних утворень англів, саксів, тюрингів, баварів.
13. Завоювання Хлодвігом Галлії та створення Франкського королівства.
14. Дипломатія та війни Меровінгів.
15. Зовнішня політика Франкської держави Каролінгів у VIII ст.
16. Створення Імперії Карла Великого та його дипломатична діяльність.
17. Причини та етапи розпаду Каролінгської імперії. Верденський договір 843 р.
18. Постверденські королівства західних та східних франків у другій половині IX ст.
19. Зовнішньополітична діяльність державних установ Німеччини та Франції в X-XIII ст.
20. Боротьба Німеччини та Франції проти норманів і угорців.
21. Утворення «Священної Римської імперії германської нації» та особливості італійської політики німецьких імператорів у X-XIII ст.
22. Участь Франції та Німеччини у перших трьох хрестових походах.
23. Міжнародні наслідки участі Франції та Німеччини у хрестових походах XIII ст.
24. Агресія німецьких феодалів у слов'янських землях та Прибалтиці. «Дранг нах Остен».
25. Нормандське завоювання Англії та етапи боротьби Франції й Англії у XI-XIII ст.
26. Дипломатія Франції у першій третині XIV ст. Причини Столітньої війни.

27. Початок та перші етапи Столітньої війни. Міжнародні наслідки договорів у Бретіні та Труа.
28. Феномен Жанни д'Арк та закінчення Столітньої війни.
29. Особливості дипломатії Людовика XI. Завершення політичного об'єднання Франції у другій половині XV ст.
30. Ослаблення Німецької держави XIV ст. Міжнародні наслідки прийняття «Золотої булли» 1356 р.
31. Союзи німецьких міст як міжнародні актори доби Середньовіччя.
32. Політичний занепад Священної Римської імперії германської нації у XV ст. Міжнародні наслідки поразки Тевтонського ордену, гуситських воєн та утвердження династії Габсбургів.
33. Зовнішньополітична діяльність державних установ Франції та німецьких держав у XVI – першій половині XVII ст.
34. Франція та Священна Римська імперія германської нації у італійських війнах. Дипломатія Франциска I.
35. Міжнародні наслідки Реформації у Німеччині. Зовнішня політика Карла V Габсбурга.
36. Зовнішньополітичні наслідки Контрреформації у Німеччині та Громадянських (Релігійних) воєн у Франції.
37. Передумови Тридцятилітньої війни. Активізація боротьби країн Габсбурзького блоку і Антигабсбурзької коаліції.
38. Етапи та хід Тридцятилітньої війни : політичні інтереси Франції, німецьких католицьких і протестантських держав.
39. Вступ Франції у Тридцятилітню війну та її завершення. Вестфальський мир 1648 р.
40. Організація зовнішньополітичних відомств Франції та німецьких держав у другій половині XVII – першій половині XVIII ст.
41. Боротьба Франції за гегемонію в Європі та світі за часів Людовика XIV.
42. Причини посилення Пруссії. Пруссія як впливовий актор міжнародних відносин в Європі у другій половині XVII – першій половині XVIII ст.
43. Міжнародні наслідки війни за Австрійську спадщину та Семирічної війни.
44. Франція та німецькі держави у Війні за незалежність США.
45. Участь Пруссії та Австрії у поділах Речі Посполитої.
46. Зовнішньополітичні інтереси французької буржуазії та початок Великої Французької революції.
47. Дипломатія Франції й німецьких держав часів революції. Утворення Міністерства закордонних справ Франції (1791).
48. Війни революційної Франції. Перші антифранцузькі коаліції.
49. Захоплення влади Наполеоном та характер Наполеонівських воєн.
50. Розгром та окупація Францією Пруссії. Німецькі землі в імперії Наполеона.
51. Імперія Наполеона в 1812-1814 рр. Участь у Наполеонівських війнах німецьких держав.
52. Остаточна поразка Наполеона під час «Ста днів» та територіально-політичні зміни у Німеччині.
53. Створення Німецького союзу. Організація зовнішньополітичної діяльності Німецького союзу.
54. Міжнародне становище Франції і Пруссії у 1815-1848 рр.
55. Зовнішньополітичні наслідки революцій 1848–1849 рр. у Франції та Німеччині. Рух за об'єднання Німеччини.
56. Зовнішня політика Наполеона III.
57. Державна діяльність О. фон Бісмарка. Австро-пруська боротьба за гегемонію у Німеччині.

58. Загострення відносин між Францією та Прусією. Франко-пруська війна й об'єднання Німеччини.
59. Франкфуртський мир та його міжнародні наслідки.
60. Подальше посилення франко-німецького антагонізму. Створення Троїстого союзу і Антанти.
61. Стратегічні плани та військовий потенціал Німеччини і Франції.
62. Початок війни. Воєнні дії німецьких та французьких армій у 1914 р.
63. Воєнні дії Німеччини і Франції у 1915-1916 рр.
64. Особливості діяльності дипломатії Німеччини і Франції в роки війни. Спроби та провал «мирних маневрів» Німеччини та інших держав в 1916–1917 рр.
65. Міжнародні наслідки Лютневої революції та Жовтневого перевороту в Росії на стан Німеччини та Франції у війні. Брестський мирний договір.
66. Воєнні дії німецьких та французьких армій у 1918 р.
67. Військова поразка Німеччини. Комп'єнське перемир'я та підсумки Першої світової війни.
68. Паризька мирна конференція і Версальський договір. Плани Франції та позиція Німеччини.
69. Франція і Німеччина у міжнародних відносинах першої половини 20-х рр. Локарнські угоди та їх вплив на міжнародні відносини.
70. Франція та Німеччина у міжнародних відносинах другої половини 1920-х рр. Французький проект політичного об'єднання Європи.
71. Світова економічна криза та її вплив на зовнішню політику Німеччини і Франції.
72. Прихід до влади у Німеччині нацистів. Особливості діяльності нацистської та французької дипломатії у 1933-1937 рр.
73. Політика умиротворення агресорів та її зовнішньополітичні наслідки. Сталевий пакт.
74. Англо-франко-радянські переговори та їх зрив. Пакт Молотова–Ріббентропа.
75. Дипломатична та військово-технічна підготовка Німеччини до Другої світової війни.
76. Напад Німеччини на Польщу. Франція у «Дивній війні».
77. Військова поразка Франції та її наслідки. Зовнішня політика режиму «Віші».
78. Напад Німеччини та її сателітів на СРСР. Воєнні дії на радянсько-німецькому фронті у другій половині 1941 – 1942 рр.
79. Проблема місця руху «Вільна Франція» в антигітлерівській коаліції.
80. Військові поразки Німеччини у Сталінградській та Курській битвах і їх зовнішньополітичні наслідки.
81. Стратегічний наступ радянських військ в 1944 р. Відкриття західними союзниками другого фронту у Франції.
82. Звільнення Франції та діяльність французької дипломатії. Радянсько-французький договір про союз та взаємодопомогу.
83. Берлінська наступальна операція радянських військ. Поразка і капітуляція Німеччини.
84. Міжнародний статус Франції. Ключові рішення щодо майбутнього устрою Німеччини.
85. Організація зовнішньополітичної діяльності Четвертої французької республіки.
86. Окупація Німеччини та утворення ФРН і НДР. Становлення зовнішньої політики двох німецьких держав у першій половині 1950-х рр.
87. Франція і ФРН на шляху до спільної політики у галузі безпеки та оборони. Вступ ФРН до НАТО.
88. Початок євроінтеграції та роль в ЄЕС Франції і ФРН.

89. Особливості зовнішньої політики П'ятої Французької республіки. Концептуальні засади голлізму.
90. «Нова східна політика» ФРН і «Стратегія рівноваги» Г. Шмідта.
91. Головні напрями зовнішньої політики Франції, ФРН та НДР у 80-ті роки. Об'єднання Німеччини.
92. Внесок об'єднаної Німеччини у новий постбіполярний світоустрій.
93. Нормативні основи зовнішньої політики ФРН. Функції у зовнішніх зносинах ФРН федерального президента та міністра закордонних справ.
94. Роль ФРН у створенні Європейського Союзу. Намагання ФРН щодо постійного членства у Раді Безпеки ООН.
95. Зовнішня політика ФРН у період канцлерства Г. Шредера. Стратегія розширення ЄС.
96. Участь ФРН у військовій операції НАТО на Балканах. Підтримка Німеччиною дій США в Афганістані і критика американської агресії проти Іраку.
97. Пріоритети зовнішньої політики А. Меркель. Роль ФРН у процесі подальшого реформування Євросоюзу.
98. Еволюція німецько-американських відносин у 2005-2020 рр.
99. Відносини ФРН з країнами, що розвиваються. Німецькі ініціативи щодо «хайлігендамського процесу».
100. Інститути влади Франції у сфері міжнародних відносин постбіполярної доби.
101. Особливості реалізації зовнішньої політики Франції у першій половині 1990 х рр.
102. Роль Франції у створенні Європейського Союзу. Пріоритетність західноєвропейського інтеграційного процесу.
103. Нові та старі підходи у зовнішній політиці Франції за часів президентства Ж. Ширака. Участь у будівництві «конструктивного багатополярного світу» і подальшій європейській інтеграції.
104. Європейський, атлантичний, середземноморський напрями зовнішньої політики президента Н. Саркозі. Остаточне повернення Франції у військові структури НАТО.
105. Зовнішня політика Франції за часів президентства Ф. Олланда. Нова французька доктрина зовнішньої політики.
106. Євроатлантичні пріоритети зовнішньої політики Е. Макрона. Сучасний стан франко-американських відносин.
107. Зносини ФРН і Франції з Україною за часів президентства Л. Кравчука. Процес визнання ФРН і Францією незалежної України.
108. Міждержавні зв'язки ФРН і Франції з Україною за часів президентства Л. Кучми. Хартія про особливе партнерство із НАТО.
109. Німецько-українські та франко-українські відносини за часів президентства В. Ющенка. Проект «Східне партнерство» та його реалізація (2009).
110. Боротьба за підписання Україною «Угоди про асоціацію з ЄС» та позиція ФРН і Франції щодо подій Євромайдану 2013-2014 рр.
111. Зносини ФРН і Франції з Україною за часів президентства П. Порошенка. «Нормандський формат» та «Формула Штайнмайера».
112. ФРН і Франція в головних зовнішньополітичних пріоритетах адміністрації В. Зеленського.
113. Війна РФ проти України та допомога нашій державі з боку ФРН та Франції.

4. Завдання семестрових заліків

